

Kursguide del II, Kursens mål och nedbrutna mål

Läkarprogrammet, T5

Medicin, Hälsa och sjukdom III, 30 högskolepoäng (MC605G)

Mappen Kursguide består av två dokument. Mappen återfinns under rubriken Allmän information på kursen på Blackboard.

- I. Övergripande information inklusive beskrivning av lärandeformer, examinationer, betygskriterier och länk till litteraturlista
- II. Kursmål och de nedbrutna målen

Taxonomier

Läkarprogrammet bygger på en fortlöpande progression under hela utbildningen, där nivån på målen för lärandet gradvis ökar. För att tydliggöra denna progression och för att tydliggöra vilket djup som Du som student förväntas nå på varje kurs och delkurs har lärandemålen graderats enligt etablerade klassifikationssystem (taxonomier). För lärandemål som rör kunskap och förståelse används SOLO (Structure of the Observed Learning Outcome) taxonomin, som är en gradering av kunskap från att känna till enstaka fakta om ett ämnesområde till att ha en fördjupad kunskap, kunna integrera och kritiskt granska kunskap och överföra principer till nya sammanhang. För lärandemål som rör färdighet och förmåga används klassifikation enligt Miller (Millers pyramid), som graderar praktisk förmåga från att känna till och veta hur och varför man gör något till att självständigt kunna utföra. Notera att de taxonomiska nivåerna inte är ett mått på omfattningen, utan på kunskapsdjup.

Varje kursens mål i kursplanen har en nivågradering, och för varje nedbrutet mål som hör till respektive kursmål anges i de flesta fall samma nivå. I vissa fall kan enskilda nedbrutna mål ha en lägre nivå, vilket betyder att just detta nedbrutna mål inte examineras på samma djup, utan kan läras in mer översiktligt.

Nedan följer en kort beskrivning av de respektive nivåerna, hur de kan benämnas och vad Du som student förväntas kunna göra på respektive nivå.

SOLO (S2-S5)

S2. Enkla kunskaper

Som student förväntas Du på denna nivå som exempel kunna visa att Du kan nämna eller känna igen en term, ett begrepp, beskriva vad det står för, räkna upp faktorer, ringa in ett fenomen så att missförstånd inte kan uppstå, exempelvis definiera ett sjukdomstillstånd. Denna nivå beskrivs med verb som att kunna "känna till", "visa kännedom om", "definiera", eller "identifiera".

S3. Flerfaldiga/sammansatta kunskaper

Som student förväntas Du som exempel att kunna beskriva samband, att kunna använda termer, orsaker eller faktorer inom ett område på ett sammanhängande sätt. Denna nivå beskrivs med verb som att kunna "redogöra för", att kunna "beskriva".

S4. Relaterad kunskap

Som student förväntas Du kunna integrera fakta så att de bildar ett meningsfullt sammanhang, att kunna reda ut ett sammanhang genom att koppla ihop orsaker och följder, att kunna jämföra fenomen och lyfta fram väsentliga likheter och skillnader. Denna nivå beskrivs med verb som till exempel att kunna "förklara" och att "jämföra".

S5. Överförbar/utvidgad kunskap

Som student förväntas Du kunna sätta in centrala fakta i vidare och djupare sammanhang, att kunna generalisera och överföra principer till andra sammanhang, att kunna diskutera nya fenomen utifrån tidigare kunskaper. Denna nivå beskrivs med verb som att kunna "diskutera", "analysera", "kritiskt granska", "bedöma" mm.

Miller (M1-M4)

Millers pyramid används för nivåbestämning av färdigheter och förmågor, exempelvis klinisk praktisk kompetens. De lägsta nivåerna av Millers pyramid motsvarar den kunskapsmässiga bakgrunden till de kliniska färdigheterna och kan även uttryckas med SOLO-taxonomin

M1. (Veta om/Känna till)

Som student förväntas Du på denna nivå kunna visa att Du känner till en metod eller teknik, och kan definiera den så att missförstånd inte kan uppstå.

Aktiva verb i kursmålen: Visa kännedom/kunskap om

M2. (Veta hur)

Som student förväntas Du kunna redogöra för eller beskriva hur och i vilket sammanhang en metod eller teknik används så att missförstånd inte uppstår.

Aktiva verb i kursmålen: Redogöra för hur man utför (alt, visa kunskap om hur man utför)

M3. (visa hur)

Som student förväntas Du på denna nivå kunna visa hur det aktuella momentet utförs, så att det tydligt framgår hur det genomförs.

Aktiva verb i kursmålen: Visa hur, visa hur man utför

M4. (utföra)

Denna nivå innebär att Du som student självständigt kan utföra något i praktiska situationer i reell vårdkontext eller i vissa fall i simulerad situation. Denna nivå uppnås inte inom alla delar i grundutbildningen utan först senare under den fortsatta yrkesutövningen

Aktiva verb i kursmålen: Utföra, självständigt utföra momentet

Kursens mål och nedbrutna mål – TEMA SINNE och PSYKE (SP)

Kursens innehåll och examination utformas med utgångspunkt i kursens övergripande mål. För att förtydliga vad respektive *kursmål* omfattar har vi utvecklat det vi kallar *nedbrutna mål*

Nedan följer de övergripande kursmålen följt av de nedbrutna målen för tema Sinne och Psyke (SP) med fokus på psyke. I de temaspecifika nedbrutna målen anges vilken SOLO- och Miller taxonominivå som gäller för respektive mål. Vissa övergripande kursmål saknar nedbrutna mål.

De flesta nedbrutna mål har någon lärandeaktivitet knuten till sig, såsom basgruppsfall, föreläsningar eller laborationer. Men målen är inte täckta av dessa aktiviteter, utan det krävs också självstudier, då det alltid är målets taxonomiska nivå som anger djupet på den önskade kunskapen. Några mål kan vara enbart självstudier.

Kunskap och förståelse

Den studerande ska efter avslutad kurs kunna:

Förklara struktur, funktion och mognadsprocess av CNS-områden av betydelse för psykiska funktioner, samt hur normala funktioner upprätthålls genom samspel mellan olika celltyper och CNS-områden (S4 om inget annat anges)

- Limbiska systemet
- Basala ganglier, frontal- och temporalloben
- Hypotalamus och corpus pineale (S3)

- Monoaminsystemen (noradrenalin, dopamin, serotonin, histamin)
- Banor som förbinder olika hjärnområden med varandra (cortico-striato-thalamocorticala banor)

Förklara de huvudsakliga verkningsmekanismerna, inklusive mekanismer för biverkningar, för vanliga samt mindre vanliga men principiellt viktiga läkemedelsgrupper och fysikaliska behandlingsmetoder vid psykiska sjukdomar/tillstånd (S4 om inget annat anges)

Verkningsmekanismer och biverkningar hos:

- Antipsykotiska läkemedel
- Antidepressiva läkemedel
- Stämningsstabiliserande läkemedel (S3)
- Lugnande läkemedel, sömnläkemedel
- ADHD-läkemedel
- Läkemedel som används vid beroendesjukdomar
- Metoder för hjärnstimulering (S3)
- Principer för farmakogenetiska variationer i läkemedelsomsättning och effekt (S3)

Beskriva psykologiska mekanismer som främjar hälsa samt mekanismer och reaktioner vid kris och sjukdom (S3 om inget annat anges)

- De psykiska funktionernas utveckling och mognad
- Psykiska faktorerers inverkan på somatiska funktioner
- Somatiska faktorerers inverkan på psykiska funktioner
- Hälsofrämjande faktorer med inverkan på psykiska funktioner
- Reaktioner på kris och sorg, samt grundläggande hantering
- Neuropsykologiska tester, dess styrkor och begränsningar (S2)

Förklara biomedicinska grunder för substansrelaterade diagnoser, skadligt bruk och beroende (S4 om inget annat anges)

- Prediction error, incentive salience (wanting), hedonic experience (liking)
- Betingning, craving (S3)
- Toleransutveckling, abstinensreaktioner

Förklara etiologi, patogenes och patofysiologi vid vanliga sjukdomar/tillstånd samt mindre vanliga men principiellt viktiga psykiska sjukdomar/tillstånd (S4 om inget annat anges)

- Symtombaserade vs etiologiska sjukdomsbeskrivningar (S3)
- Kategoriska vs dimensionella sjukdomsbeskrivningar (S3)
- Evolutionära aspekter på psykisk ohälsa (S3)
- Genetiska faktorerers betydelse för psykisk ohälsa (S3)
- Inflammation/autoimmunitet som etiologisk faktor (S3)
- Psykologiska faktorerers betydelse för psykisk ohälsa (S3)
- Fysisk aktivitets betydelse för psykisk hälsa (S3)
- Stress-sårbarhet, trauma
- Organiskt orsakad psykisk sjukdom (S3)
- Neurodevelopmentala vs neurodegenerativa förklaringsmodeller

Detta gäller följande psykiatriska sjukdomar/tillstånd (S4 om inget annat anges)

- Depressioner
- Bipolära sjukdomar
- Schizofrenisjukdomar och andra psykoser
- Ångestsjukdomar, tvångssyndrom och närliggande tillstånd
- Katatonier
- Utvecklingsrelaterade funktionsnedsättningar (ADHD, autism, Tourette syndrom, Intellektuell funktionsnedsättning)
- Beroendesjukdomar

- Personlighetssyndrom
- Könsdysfori (S2)
- Sömnstörningar (S3)

Redogöra för sammanhangen mellan psykosocial ohälsa, våldsutsatthet, missbruk och samhället (S2)

- Prevalenssiffror samt könsskillnader för de vanligaste psykiatriska sjukdomarna/tillstånd och för beroendesjukdomar
- Sociala faktorer som bidrar till psykisk ohälsa
- Kulturella faktorer och inverkan på psykisk ohälsa och hur den uttrycks
- Organisation av den psykiatriska vården i Sverige
- Organisation av beroendevården i Sverige

Beskriva principer för diagnostiska metoder vid psykiska sjukdomar/tillstånd och symtom (S3)

- Psykiskt status
- DSM kriterier inklusive uteslutningskriterier samt kravet på symtomens inverkan på funktion

Färdighet och förmåga

Den studerande ska efter avslutad kurs kunna:

Visa förmåga att identifiera normal och patologisk struktur och funktion på makro och mikronivå samt relatera förändringar till sjukdomar/tillstånd inom CNS-områden av betydelse för psykiska funktioner (M3)

- Visa kännedom om att utredningar inom psykiatrin görs för att utesluta bakomliggande organisk orsak till de psykiatriska symtomen